

Velux Projektet Hemingway Club

Baggrund

I de seneste år været et øget fokus på ensomhed blandt ældre, og undersøgelser har anslået en stigning i antallet af ensomme (Holtze 2011). Tal fra den Nationale Sundhedsprofil viser, at der i 2017 var ca. 24.000 mænd over 65 år, der ofte var uønsket alene i Danmark. Der kan være flere årsager til mænds oplevelse af ensomhed, f.eks. flytning, tab af ægtefælle, egen eller partners sygdom. Mænd, der går på pension, oplever typisk, at de efter arbejdslivet ikke længere er med til at skabe noget, mister erhvervsmæssige relationer, taber indflydelse, savner anerkendelse og udfordringer.

Disse problemer har inspireret til udviklingen af Hemingway Club konceptet. Det er vigtigt at forebygge ensomhed på en måde, som mænd accepterer. Mænd har svært ved at erkende tab af sociale relationer, ensomhed og depression. I Hemingway Club adresserer man ikke disse problemer direkte, men indirekte via de tilbud, som klubberne har til mænd over 60 år.

Samfundsmæssigt er der et stort fokus på ældres ensomhed og mentale sundhed. HC-konceptet har via medlemmernes adfærd og udbredelsen vist sin relevans i forhold til at forebygge ensomhed og depression.

Initiativet til den første Hemingway Club blev startet af Frivilligcenter Gentofte i 2012 som en forebyggende indsats mod ensomhed og mod risikoen for at komme i en socialt udsat position i forbindelse med aldersrelateret identitetstab. Det viste sig meget svært at lokalisere og motivere mænd fra målgruppen, og projektet gav derfor ikke i første omgang de ønskede resultater.

Men efter en ændring af konceptet i 2013 og introduktion af et nyt navn, "Hemingway Club" begyndte det at gå stærkt. Navnet "Hemingway Club" er inspireret af machoeventyreren og forfatteren Ernest Hemingway. "Hemingway Club" lød maskulint – som et netværk, mænd kunne identificere sig med og være en del af.

Konceptet er et tilbud om et lokalt, socialt fællesskab, hvor mænd får nye sociale relationer ved de ugentlige møder og i de interessegrupper, som medlemmerne selv skaber. Det kan være motion, udflugter på cykel eller til fods, teater/biografbesøg, fællesspisning m.m.

Konceptet imødekommer et stort behov blandt mænd over 60 år for at være en del af et lokalt, socialt fællesskab med andre jævnaldrende mænd. Til forskel fra andre netværk for mænd, så tilbyder vi ny viden gennem interessante foredrag (som medlemmerne ofte selv bidrager med), faste fællesmøder mindst en gang om ugen og mulighed for at bruge egne kompetencer ved frivilligt arbejde for klubben og lokalsamfundet.

I de senere år og inden projektets begyndelse i 2019, var Hemingway Club (HC) allerede blevet en stor succes med aktuelt 10 veletablerede klubber både syd og nord for København. Det betyder, at ca. 550 mænd mødes hver uge i de 10 klubber. De veletablerede klubber har tilsammen ca. 450 medlemmer med en mødeprocent på 65, samt ventelister for optagelse af nye medlemmer. Erfaringerne viser, at HC-konceptet med de faste ugentlige møder og interessegrupper reducerer ensomhed, øger trivsel og skaber nye lokale fællesskaber. 25% af medlemmerne er aktive frivillige i lokalsamfundet, hvilket HC er medvirkende til.

Projektet

Med alt den positive erfaring, var det derfor oplagt at søge midler til at udbrede konceptet til resten af landet med udgangspunkt i de større byer. Det synes Velux Fonden heldigvis også var en rigtig god ide og bevilget derfor en 3-årig projektperiode som udløber pr.31/7 2022 til at Frivilligcenter & Selvhjælp Gentofte i samarbejde med frivillige fra Hemingway Club, skulle udvikle og udbrede konceptet. Her allerede efter projektets første fase i begyndelse af 2020, er vi allerede oppe på 21 klubber på nationalt plan.

Hovedopgaven i projektet er derfor at udvikle en metode og organisationsmodel, der muliggør en landsdækkende og bæredygtig udbredelse af det velafprøvede og efterspurgte koncept og hvor den overordnede målsætning og ønsket resultater i projektet er følgende:

- Geografisk udbredelse til 70 Hemingway klubber efter det nuværende koncept, med udgangspunkt i de større byer i Danmark. Da de eksisterende klubber i gennemsnit har 80 medlemmer, forventer vi ved projektperiodens udløb at have 5.600 medlemmer på landsplan, dvs. at have involveret en direkte målgruppe på 5.600 mænd over 60 år.
- Etablering og forankring af et frivilligt landsdækkende HC-netværk og en organisation, der kan køre videre af sig selv.
- Udvikling af en praktisk, effektiv og let anvendelig model for udbredelse af HC-lignende koncepter.

Projektets formål er også at udvikle metoder og ressourcer til at fremme interessegrupperne og dermed også det frivillige arbejde i de nye klubber. Målgruppen af frivillige til opstart af nye klubber vil blive rekrutteret via det lokale frivilligcenter eller private, lokale initiativer. Når en gruppe af frivillige er rekrutteret og har dannet en styregruppe, rekrutteres klubmedlemmerne via omtale i den lokale presse samt personligt netværk. Den fortløbende rekruttering af medlemmer sker ligeledes gennem det personlige netværk.

Da projektidéen kommer fra den særlige målgruppe, dvs. fra de frivillige styregruppemedlemmer i de etablerede klubber, er det derfor vigtigt at gennemførelsen af projektet vil i høj grad være afhængig af målgruppens involvering – i projektets organisering såvel som i gennemførelsen af aktiviteterne. Det er afgørende for projektets bæredygtighed, at ejerskabet er solidt forankret hos de frivillige i Hemingway Club.